

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoCsp/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419204575
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4419204575.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Márie Malíkovej, v právnej veci žalobcov: 1. U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. E. X. U., I. XXXX/X, zastúpená U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., X. XX, 2. U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., X. XX, zastúpený D. XXX/X, IČO: 51 876 141, v mene ktorého koná C. proti žalovanému: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, o uloženie povinnosti zdržať sa výkonu záložného opráva, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Csp/93/2019-247 zo dňa 10. júna 2022, takto

rozhodol:

Odvolačný súd odvolanie žalobcu v 2. rade zastúpeného Občianskym združením Centrum Správnej pomoci Prievidza, v mene ktorého koná C.. C. M. o d m i e t a .

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalovanému p r i z n á v a proti žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v záhlaví označeným rozsudkom zamietol žalobu žalobcov a zrušil uznesenie Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9Csp/50/2019-36 zo dňa 29.04.2019 v znení uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/111/2019-89 zo dňa 18.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.08.2019. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške trov konania súd rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ustanovenia § 1 ods. 1, § 4 písm. a), § 7 ods. 3 zákona číslo 310/1992 zberky v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 9, 10, § 54 ods. 1, ods. 2, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 102, § 139 ods. 1, § 151a, § 151j ods. 1, 2, § 151l ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1 písm. a) zákona číslo 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 25 ods. 1 zákona číslo 129/2010 Z.z., § 137 písm. c), § 139 CSP.

1.1. V odôvodnení uviedol, že žalobcovia žalobou doručenu na súd dňa 04.09.2019 sa domáhali určenia, že zmluva o splátkovom úvere číslo XXXXXXXX zo dňa 01.08.2006 uzavretá medzi žalobcami a žalovaným 1. je neplatná a aby súd nariadil žalovanému 1. vymazať z nehnuteľnosti rodinný dom súpisné číslo XXXX parcela XXXX/X list vlastníctva XXX pozemky parcelné číslo XXXX/X - XXX m2, XXXX/X - XXX m2 a číslo XXXX-XXX m2 katastrálne územie X. M. úrad O. K. záložné právo a zároveň žiadal, aby súd zaviazal žalovaného 1. zaplatiť trovy konania do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žalobu odôvodnil tým, že žalobcovia sú vlastníkami nehnuteľnosti a to rodinný dom, súpisné číslo XXXX, parcela XXXX/X, LV XXX, pozemky pare. č. XXXX/X - XXX m2, XXXX/X - XXX m2 a č. XXXX - XXX

m2, katastrálne územie X., katastrálny úrad O. K.. Dňa 01.08.2006 uzavreli so žalovaným 1. Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX vo výške 700.000,- SKK. Súčasne so zmluvou boli donútení s veriteľom uzavrieť záložnú zmluvu dňa 01.08.2006. Podľa úverovej zmluvy č. XXXXXXXX boli zaviazaní splácať podľa výšky úrokovej miery najprv 5,79 % - medziúver a neskôr (dátum nie je v zmluve určený) 4,70 % - stavebný úver. Úver splácali riadne a včas až do polovice roka 2018, kedy sa dostali do finančných problémov. Dňa 11.10.2018 žalovaný 1. oznámil žalobcom vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, kde vyčíslil pohľadávku 12.911,99 eura. Dňa 27.11.2018 oznámil žalovaný 1., že pristupuje k výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou a vyčíslil pohľadávku vo výške 13.025,62 eura. Spoplatnenie úveru nebolo dohodnuté. Chceli sa so žalovaným 1. dohodnúť na pokračovanie v splácaní úveru, ale na dohodu nepristúpil. Žalovaný 2. im oznámil listom zo dňa 20.02.2019, že ich dňa 20.02.2019 navštívil súdny znalec za účelom vyhotovenia znaleckého posudku, ktorý im ale nebol do dnešného dňa doručený. Podľa webových stránok, je suma ohodnotenia 28.600 eur, čo je podľa žalobcov značne podhodnotený odhad, nemali možnosť podať proti tomu námietky, nakoľko im znalecký posudok nebol žalovaným 2. dodnes doručený. Listom na mestský úrad X. bolo zaslané oznámenie o 1. kole dražby rodinného domu vo vlastníctve žalobcov, ktorá sa má uskutočniť dňa 14.05.2019 o 10:00 hod. v priestoroch žalovaného 2. v G.. Žalobcom do dnešného dňa nebolo oznámenie o dražbe doručené.

1.2. Uviedli ďalej, že majú dôvodné obavy, že túto nehnuteľnosť žalovaný 1. a 2. predá v dražbe skôr, ako súd rozhodne o platnosti určenia neplatnosti úverovej zmluvy, určenia neplatnosti záložnej zmluvy a určenie vlastníckych pomerov k nehnuteľnosti a bude aj voči žalobcovi a jeho rodinným príslušníkom postupovať nezákonne a snažiť sa všetkých násilne dostať z nehnuteľnosti. Nemajú kam ísť, nehnuteľnosť je ich a ich detí jediným obydľím. Mali za to, že zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXX bola uzavretá na základe nekalých praktík, obsahuje neprijateľné podmienky, je v rozpore so smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá ukladá vypracovanie zmlúv jednoduchou zrozumiteľnou rečou pre spotrebiteľa, aby mal príležitosť preskúmať všetky podmienky a rovnako zaväzuje dodávateľa poskytnúť odbornú pomoc, ktorá nebola pri uzatváraní zmluvy poskytnutá. Právne úkony dodávateľa boli v rozpore so zákonom a priečia sa dobrým mravom. Zmluvný vzťah sa dostal do neudržateľného stavu, pretože došlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

1.3. Za nekalú praktiku považovali aj oznámenie banky zo dňa 11.10.2018 o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Občiansky zákonník ustanovenie § 53 ods. 4 písm. k) požaduje od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, a preto ide o neplatný právny úkon z ktorého nemôžu plynúť platné právne účinky. Dodávateľ Banka v tomto konaní ako žalovaný 1. predložil úverové podmienky a sadzobník v nesúlade a v rozpore so zákonom. Žalovaný 1. neskúmal bonitu žalobcov, ani sa ich nespýtal na situáciu v rodine, čím zanedbal svoju povinnosť odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) Zákona o ochrane spotrebiteľa). Zanedbanie povinnosti odbornej starostlivosti je v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa považované za nekalú obchodnú praktiku, ktorá je podľa § 7 ods. 1 cit. zákona zakázaná. Žalovaný v 1. rade poskytoval úver bez overenia, či ho budú schopní platiť. Množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a systém sankcií sú nastavené tak, že v prípade omeškania so splácaním je žalobca v nevýhodnom postavení ako slabšia zmluvná strana, čo zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a v jeho neprospech a ide o neprijateľné (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalobcovia žiadali tieto podmienky vyhlásiť za neprijateľné podľa § 153 ods. 3 SP platného v čase, keď tieto skutočnosti nastali. V tejto súvislosti poukázali na viaceré rozhodnutia súdu vyššieho stupňa, vyjadrenia Európskej komisie a rozhodnutia Súdneho dvora ES. Tvrdili, že veriteľ nepreukázal pravosť, sumu a splatnosť pohľadávky. V prípade vykonania dražby by došlo k neprimeranému zásahu do ich práva na obydľie a do práva na súkromný a rodinný život a bol by porušený aj čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

1.4. Žalovaný považoval zmluvu o úvere a záložnú zmluvu za platnú, neobsahujúcu neprijateľné zmluvné podmienky a žalobu za procesne neprípustnú.

1.5. Právny zástupca žalobcu v 2. rade s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/31/2011 zo dňa 06.12.2012 a skutočnosť, že žalovaný pristúpil k výkonu záložného práva. Uviedol, že žalobcovia podali žalobu o zdržanie sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. V prípade, že by jej nebolo vyhovené, mohlo by dôjsť k zmene právneho postavenia žalobcov a teda naliehavý právny záujem bol v

konaní daný. Poukázal na konanie na Okresnom súde Nové Zámky č. k. 5Csp/12/2020, kde sa žalovaný domáha uhradenia pohľadávky vo výške 13.311,07 eura. Žiadal súd o oboznámenie sa so spisom s odôvodnením, že konanie súvisí s týmto konaním. Podaním zo dňa 20.09.2021 vzniesol námietku premlčania záložného práva.

1.6. Pri rozhodovaní vo veci súd konštatoval existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcov na podanej žalobe s prihliadnutím na § 137 písm. c/ CSP, ktorou sa domáhali určenia, že žalovaný je povinný zdržať sa výkonu záložného práva, resp. záložné právo na nehnuteľnostiach neexistuje.

1.7. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi žalobcami ako dlžníkmi a žalovaným ako veriteľom bola dňa 01.08.2006 uzavretá zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, ktorá nie je zmluvou spotrebiteľskou.. Zákon číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy v § 1 ods. 2 písm. a) výslovne ustanovil, že sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončenie stavieb a ich údržbu. Na uvedenú zmluvu teda tento zákon nemožno aplikovať rovnako tak ani zákon číslo 129/2010 Z.z. - s poukazom na § 25 ods. 1 tohto zákona sa právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11.06.2010 (a teda aj na uvedenú zmluvu) sa spravujú podľa doterajších predpisov - v tomto prípade podľa § 258/2001 Z.z., ktorého použitie je však v uvedenom prípade vzhľadom na vyššie uvedené vylúčené.

1.8. Súd uviedol, že zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú podľa § 53 OZ platného v čase uzavretia zmluvy. Upravuje právny vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcami ako dlžníkmi a žalovaným ako veriteľom za situácie, keď žalovaný poskytoval úver na základe svojej podnikateľskej činnosti a žalobcovia získali z úveru finančné prostriedky. Zmluva bola dopredu pripravená a žalobcovia mohli ovplyvniť len určité časti zmluvy, napríklad výšku úveru, počet a výšku splátok. Žalobcovia v uvedenom zmluvnom vzťahu pri tvorbe zmluvy nepochybne vystupovali ako „slabšia strana. Ide o spotrebiteľský spor a zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 01.08.2006 je spotrebiteľskou zmluvou (aj keď nie zmluvou o spotrebiteľskom úvere - s prihliadnutím na § 2 ods. 1 písm. a/ zákona číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzavretia zmluvy).

1.9. Súd potom skúmal, či obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by znevýhodňovali žalobcov ako spotrebiteľov. Uvedený právny vzťah posúdil podľa zákona č. 310/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným a konštatoval, že zmluva obsahovala všetky náležitosti uvedené v § 7 ods. 3 zák. č. 310/1992 Zb. tento zákon neporušovala. Súd konštatuje, že žalovaný pred uzavretím zmluvy dostatočne skúmal bonitu žalobcov a ich schopnosť splácať úver. Zisťovanie príjmových pomerov žalobcov (pozri bod 41 a 42 odôvodnenia tohto rozsudku) súd považuje za preukázanie schopnosti žalobcov splácať úver za dostatočné.

1.10. Ďalej posudzoval námietku premlčania záložného práva vznesenú právnym zástupcom žalovaného v druhom rade. Podľa § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná. Súd sa preto pri rozhodovaní nezaoberal premlčaním pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere a zaoberal sa len premlčaním záložného práva.

1.11. Uviedol, že pre možnosť uplatnenia záložného práva bolo nevyhnutné zosplatnenie úveru - realizácia záložného práva pred zosplatnením úveru nebola podľa názoru súdu možná s prihliadnutím na článok IV. ods. 1 záložnej zmluvy. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo ku dňu 11.10.2018 v súlade s ustanovením VI. ods. 3 úverovej zmluvy a ustanovením § 53 ods. 9 v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti súd poukázal na vyjadrenie žalovaného v bode 25. odôvodnenia rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Je nepochybné, že oznámenie o výkone záložného práva zo dňa 27.11.2018 možno považovať za uplatnenie záložného práva v súlade s § 151l Občianskeho zákonníka. Záložné právo bolo teda žalovaným uplatnené v rámci trojročnej premlčacej lehoty.

1.12. Súd konštatoval, že výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby má oporu v zákonnej úprave, sleduje legitímny cieľ, ktorým je uhradzovacia funkcia záložného práva. Súd poznamenáva, že uplatneniu záložného práva sa mohli žalobcovia vyhnúť, ak by si svoje povinnosti vyplývajúce z

úverovej zmluvy plnili riadne a včas, teda ak by k svojej úverovej zmluve pristupovali so starostlivosťou riadneho a obozretného hospodára. Je pravdou, že zákon má v spotrebiteľských zmluvách chrániť slabšiu stranu, teda spotrebiteľa, ani ochrana spotrebiteľa však nemôže byť bezbrehá. Zákon a ani súd nemôže chrániť spotrebiteľa, ktorý si riadne a včas neplní svoje povinnosti a za riadne neplnenie si svojich povinností je následne sankcionovaný. Súd preto žalobu v bode 1 navrhovaného petitu zamietol. Nemal preukázané, že by zmluva o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok zo dňa 04.08.2006 bola v rozpore so zákonom. Bola uzavretá v súlade s ustanovením § 151a Občianskeho zákonníka, zabezpečenie pohľadávky žalovaného záložným právom v čase uzavretia záložnej zmluvy žiadny právny predpis Slovenskej republiky nezakazoval. V čase rozhodovania súdu bola záložné právo žalovaného k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcov stále zapísané v katastri nehnuteľnosti, súd nemal preukázané (a žalobcovia to ani netvrdili), že by pohľadávka žalovaného voči žalobcom ktorá je zabezpečená záložným právom v čase rozhodovania súdu neexistovala. Súd preto žalobu zamietol aj v bode 2 navrhovaného petitu.

1.13. Nakoľko súd zamietol žalobu v celom rozsahu, zrušil v druhej časti výroku rozsudku neodkladné opatrenie vyhlásené uznesením Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9Csp/50/2019-36 zo dňa 29.04.2019 v znení uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/111/2019-89 zo dňa 18.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.08.2019.

2. Proti rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia, ktorí odcitovali odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/ až h/, ods. 2 a 3 CSP. Uviedli, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd nevykonal navrhnuté dôkazy a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím je naplnený dôvod § 365 ods. 1 písm. b/, e/, g/, h/ CSP a uviedli, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so vznesenou námietkou premičania záložného práva podľa § 103 Občianskeho zákonníka, preto navrhli rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Súd sa dostatočne vypořiadal so všetkými tvrdenými skutočnosťami, na ktoré žalobcovia v konaní poukázali. Poukázala na rozhodovacia prax - Nález Ústavného súdu SR č. I. ÚS 241/07-44 z 18.09.2008, podľa ktorého všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne objasnil dodatočne skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

4. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (podľa § 34 CSP) v prvom rade prihliadajúc na splnenie podmienok odvolacieho konania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu v 2. rade je potrebné podľa ustanovenia § 386 písm. a) CSP odmietnuť ako podané oneskorene.

5. Podľa § 386 písm. a) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

6. V danom prípade z obsahu spisu vyplynulo, že žalobca v 2. rade splnomocnil na svoje zastupovanie v danom konaní Občianske združenie Centrum Správnej pomoci Prievdza, so sídlom Lehota pod Vtáčnikom, 1. mája 388/8, IČO: 51 876 141, v mene ktorého koná C.. C. M., a to splnomocnením zo dňa 19.04.2021 (č. l. 162). Na základe tejto skutočnosti, preto súd prvej inštancie doručoval napadnutý rozsudok zástupcovi žalobcu v 2. rade v zmysle § 110 ods. 1 CSP (Občianskemu združeniu Centrum Správnej pomoci Prievdza, v mene ktorého koná C.. C. M.), ktorému bolo predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie doručené dňa 11.07.2022. Lehota na podanie odvolania teda žalobcovi v 2. rade začala plynúť deň nasledujúci po doručení rozhodnutia a uplynula dňa 26.07.2022. Ak teda žalobca v 2. rade podal odvolanie vyhotovené dňa 25.07.2022 (podané spolu s odvolaním žalobkyne v 1. rade, ktorú v tomto konaní žalobca v 2. rade zastupuje), ktoré bolo osobne doručené súdu dňa 27.07.2022, tak vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade je potrebné toto odvolanie vyhodnotiť ako odvolanie podané oneskorene t. j. po uplynutí zákonom stanovenej 15 dňovej lehoty na podanie odvolania v zmysle § 362 ods. 1 CSP.

7. Odvolací súd ďalej prejednal odvolanie žalobkyne v 1. rade ako podané včas oprávnenou osobou smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné v súlade s § 378 a § 219 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle § 387 ods.

1 CSP, potvrdiť ako vo výroku vecne správny, keď odvolací súd nevzhliadol dôvody pre jeho zmenu (§ 388 CSP) alebo zrušenie (§ 389 ods. 1 CSP).

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8.1. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobcovia po zmene petitu (ktorá zmena petitu bola súdom prvej inštancie pripustená uznesením č. k. 15Csp/93/2019-191 zo dňa 31.12.2021) domáhali určenia, že žalovaný je povinný zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou na nehnuteľnosti, a to rodinný dom, súpisné číslo XXXX, parcela XXXX/X, LV XXX, pozemky parc. č. XXXX/X - XXX m², XXXX/X - XXX m² a č. XXXX - XXX m², katastrálne územie X., katastrálny úrad O. K. (ďalej len „nehuteľnosť“). Rovnako tak sa domáhali určenia, že záložné právo na nehnuteľnosti neexistuje. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol odvolaním napadnutým rozsudkom, ktorým žalobu žalobcov zamietol (výrok I.), zrušil uznesenie Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9Csp/50/2019-36 zo dňa 29.04.2019 v znení uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/111/2019-89 zo dňa 18.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.08.2019 (výrok II.) a určil, že žalovaný má voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške trov konania súd rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Rozsudok súdu prvej inštancie (bližšie citovaný v záhlaví tohto rozhodnutia) bol napadnutý odvolaním žalobcov.

10. Po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a následne dospel aj k správne právnemu záveru. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, ďalej poukazuje na odôvodnenie jeho rozhodnutia a následne už len uvádza ďalšie dôvody pre podporu správnosti napadnutého rozhodnutia.

11. Žalobkyňa v 1. rade v podanom odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenie veci.

11.1. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký (medzi jeho zložky možno zaradiť najmä právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia). Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé s tým, že konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.).

11.2. Vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania je úlohou a doménou súdu. Súd jednoznačne pochybí, a teda naplní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné, pretože takýmto postupom sťažuje dôkaznú pozíciu strany sporu, čo môže nespravodlivo rezultovať v neunesení jej dôkazného bremena a neodôvodnene sa vzdať od želanej a možnej miery zistenia skutkového stavu.

11.3. K nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 192 až § 194 CSP.

11.4. Nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Záložné právo, tak ako každé majetkové právo (okrem vlastníckeho práva), podlieha premlčaniu. Záložné právo sa premlčí vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 Občianskeho zákonníka). Premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa záložné právo mohlo vykonať po prvý raz. Záložné právo sa však nepremilčí skôr, než zabezpečená pohľadávka (§ 100 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka dovoľuje uskutočniť výkon záložného práva aj v prípade, ak je zabezpečená pohľadávka premlčaná. Rozumie sa tým situácia, kedy je premlčaná pohľadávka (hlavný záväzok), avšak záložné právo premlčané nie je. V nadväznosti na vyššie uvedené súd prvej inštancie v bode 92. odôvodnenia správne konštatoval, že v danom prípade je nevyhnutné posúdiť premlčanie záložného práva bez ohľadu na tú skutočnosť, či došlo k premlčaniu pohľadávky, ktorú toto záložné právo zabezpečuje (hlavného záväzku- poznámka odvolacieho súdu). V prejednávanej veci bolo zrejmé, že záložné právo, tak ako konštatoval súd prvej inštancie premlčané nebolo, keď zo strany veriteľa došlo k začatiu výkonu záložného práva (k uplatneniu práva podľa § 151i Občianskeho zákonníka) oznámením zo dňa 27.11.2018, t. j. v rámci plynutia premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť najneskôr odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru zo strany veriteľa z dôvodu omeškania na strane dlžníka dňa 12.10.2018. Žaloba bola podaná dňa 04.09.2019.

13. Odvolateľ v podanom odvolaní namietal, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal so vznesenou námietkou premlčania záložného práva podľa ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd zaoberajúc sa vyššie uvedenou námietkou uvádza, že v danom prípade zo strany súdu prvej inštancie nebol dôvod k aplikácii § 103 Občianskeho zákonníka pre posúdenie premlčania záložného práva. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z vyššie citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka je zrejmé, že aplikácia tohto ustanovenia má svoje opodstatnenie v prípade poudenia premlčania pohľadávky ako primárneho záväzku (pohľadávky z úveru), ktorej splnenie bolo zabezpečené záložným právom, nie však pre posúdenie premlčania záložného práva v rámci ktorého posúdenia je na mieste aplikácia ustanovenia § 100 ods. 2 a § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka (ktoré súd prvej inštancie na danú vec správne aplikoval). Avšak odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade je nevyhnutné posúdiť premlčanie záložného práva bez ohľadu na tú skutočnosť, či došlo k premlčaniu pohľadávky s poukazom na § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, preto z tohto dôvodu nebolo nutné posudzovať primárny záväzok (pohľadávku z úveru), ktorej splnenie bolo zabezpečené záložným právom, nie však pre posúdenie premlčania záložného práva a v tejto súvislosti taktiež nebol dôvod aplikovať § 103 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka je namieste aplikovať v rámci posúdenia premlčania pohľadávky zo zmluvy a to v prípade posúdenia premlčania jednotlivých periodicky sa opakujúcich splátok a to jeho druhej vety; v prípade posúdenia začiatku plynutia premlčania pri uplatnení mimoriadneho zosplatnenia

úveru zo strany veriteľa podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/132/2021 z 15. 12. 2022).

14. Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvedené konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmto v plnej miere stotožňuje, preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05).

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, keď po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a následne dospel aj k správnej právnej závere.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, a teda žalovanému plne úspešnému v odvolacom konaní priznal nárok na ich náhradu voči žalobcom v 1. a 2. rade v plnom rozsahu (100 %), keď o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).